

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/26/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123202882
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123202882.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XX, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, 089 01 Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: 365.bank, a.s., so sídlom 811 02 Bratislava – Staré Mesto, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 31340890, zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 47232471, o primerané finančné zadostučinenie a prísl. takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 150 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .
- III. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou z 28.3.2023 sa domáhal primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vo výške 976,69 Eur na základe toho, že v predchádzajúcom spore vedenom na tomto súde pod sp. zn. 9Csp/102/2020 bol ako spotrebiteľ úspešný so žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Odcitoval časť odôvodnenia rozsudku súdu I. inštancie z 23.6.2022, ktorý konštatoval, že nebolo preukázané, že by došlo k písomnej akceptácii nového návrhu veriteľa zo strany žalobcu a tým nedošlo k uzatvoreniu zmluvy v zákonom predpísanej forme, čo v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. V súvislosti s neprijateľnou zmluvnou podmienkou citoval z rozsudku súdu, ktorý uviedol, že OP jednostranne „zrušili“ autonómiu dlžníka a určili charakter plnenia bez ohľadu na jeho vôľu a navyac spôsobom pre neho nevýhodným (istina sa splácala až posledná). Žalobca v žalobe poukázal na sankčnú a relutárnu funkciu primeraného finančného zadostučinenia a jeho výšku odôvodnil sumou, o ktorú sa žalovaný na jeho úkor obohatil (376,69 Eur) a za neprijateľnú zmluvnú podmienku požadoval 600 Eur.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a zdôraznil, že finančné zadostučinenie nie je koncipované ako sankcia veriteľovi, ale ako náprava pre dlžníka. Citoval z rozhodnutia Okresného súdu Martin 10Csp/59/2017, podľa ktorého poskytnutím finančného zadostučinenia má byť kompenzovaná istá ujma, ktorá spotrebiteľovi v dôsledku porušenia práv priznaných mu právnyimi predpismi dodávateľom vznikla. Podľa názoru žalovaného žalobca požadovanú výšku finančného zadostučinenia žiadnym spôsobom nezdôvodnil a nepreukázal straty, ktoré utrpel.

3. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovaného zdôraznil, že nepochybne na súde úspešne uplatnil porušenie svojho práva ako spotrebiteľa a povinnosti žalovaného v zmysle osobitných právnych

predpisov, čím naplnil hypotézu právnej normy uvedenej v § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Uviedol tiež, že žalovaný v základnom konaní neprejavil žiadnu sebareflexiu napriek tomu, že z iných rovnakých súdnych konaní už mal vedomosti o nesprávnosti svojej obrany, napriek tomu popieral nárok žalobcu, čím len stupňoval jeho psychické vypätie. Uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia preto vzhľadom na postoj žalovaného, množstvo a intenzitu porušení spotrebiteľských noriem považoval za primeranú. Finančné zadosťučinenie je podľa neho potrebné vnímať nie ako kompenzáciu, ale ako satisfakciu, ktorá navyše má odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov od porušovania práv spotrebiteľov. Poukázal na viaceré rozsudky Krajského súdu v Prešove, ktorými neboli priznané len symbolické sumy primeraného finančného zadosťučinenia, niektoré z nich zohľadňovali výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré sa snažil žalovaný získať.

4. Žalovaný právo na dupliku nevyužil.

5. Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami strán, spisom tohto súdu 9Csp/102/2020 a zistil tento skutkový stav:

6. V predchádzajúcom spore vedenom na tomto súde pod sp. zn. 9Csp/102/2020 sa žalobca žalobou z 8.6.2020 domáhal voči žalovanému (vtedy pod obchodným názvom Poštová banka, a.s.) vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 376,69 Eur a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa zápočtu úhrad žalobcu. V žalobe poukázal na absenciu povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedených v § 9 ods. 2 písm. a/, f/, j/ zákona č. 129/2010 Z.z. (druh spotrebiteľského úveru, dobu trvania zmluvy a predpoklady použité pre výpočet RPMN). Žalovaný s touto žalobou nesúhlasil.

7. Z uvedeného spisu si súd zistil, že strany sporu uzavreli zmluvu, ktorá bola obsiahnutá v písomnom formulári žalovaného, ktorý obsahoval žiadosť žalobcu o poskytnutie úveru zo dňa 10.11.2010, ktorou požiadal úver vo výške 2.000 Eur s dobou splácania 40 mesiacov. Ďalšia časť formulára bola označená ako „zmluva o úver a záverečné ustanovenia“ a obsahovala tieto údaje: výška úveru 1.000 Eur, výška mesačnej splátky 38 Eur, celková výška nákladov 539,83 Eur, úroková sadzba 26,5%, počet mesačných splátok 40, dátum prvej splátky 15.12.2010, dátum konečnej splatnosti 15.3.2014 a uvedená bola aj výška RPMN a priemernej hodnoty RPMN. Zástupca banky tento formulár zmluvy podpísal 15.11.2010.

8. Súd I. inštancie rozsudkom č.k. 9Csp/102/2020-58 z 21.9.2020 žalobu v celom rozsahu zamietol, pričom dospel k záveru, že zmluva pre porušenie kontraktčného procesu (§ 43a a § 44 Občianskeho zákonníka) nevznikla a pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu premlčania zamietol. Súd II. inštancie však tento rozsudok zrušil a vrátil na nové konanie a rozhodnutie uznesením č.k. 22CoCsp/51/2020-138 z 28.2.2022. Nasledujúcim rozsudkom tunajší súd pod č.k. 9Csp/102/2020-158 z 23.6.2022 žalobe v celom rozsahu vyhovel a teda zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 376,69 Eur s úrokmi z omeškania 5% ročne od 25.6.2020 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a určil, že zmluvná podmienka uvedená v obchodných podmienkach príslušnej zmluvy v článku 5 bod 5.6 v znení: „platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: 1. na poplatky podľa sadzobníka, 2. úrok z omeškania, 3. úrok z úveru, 4. splátka istiny úveru“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V odôvodnení rozsudku súd poukázal na viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu a urobil záver, že zmluva o spotrebiteľskom úvere vznikla v inej než písomnej forme, čo taktiež spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. a absenciou povinných náležitostí zmluvy, na ktorú poukázal žalobca sa nezaoberal. Ďalej uviedol, že keďže žalobcovi bol poskytnutý úver 1.000 Eur a zaplatil 1.376,69 Eur, priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému vo výške 376,69 Eur. K určeniu neprijateľnej zmluvnej podmienky uviedol, že zmluva bola uzatváraná v čase, keď jej právna povaha z hľadiska rozsahu dopadajúcej úpravy Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka bola sporná. Obchodné podmienky však jednostranne „zrušili“ autonómiu dlžníka a určili charakter plnenia bez ohľadu na jeho vôľu a naviac spôsobom pre neho nevýhodným (istina sa spláca až posledná). Podľa súdu je možné sa domnievať, že spotrebiteľ by pri individuálnej kontraktácii s takýmto nevýhodným ustanovením nesúhlasil a preto je napadaná zmluvná podmienka neprijateľnou. Keďže tento rozsudok nebol napadnutý odvolaním stal sa právoplatným 28.7.2022.

9. Je nepochybné, že zmluva o úvere uzavretá medzi stranami je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

15. Judikatúra sa v prípade nárokov uplatnených na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ustálila v tom, že základ nároku je daný, pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa. To uviedol aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, keď konštatoval, že účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.

16. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd I. inštancie preto rešpektuje vyššie uvedený vyslovený právny záver. Keďže žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore úspešný voči žalovanému, pričom jednoznačne v rozsudku boli konštatované porušenia povinnosti žalovaného ako dodávateľa voči žalobcovi ako spotrebiteľovi, keďže súd určil neprijateľnú zmluvnú podmienku a tiež konštatoval porušenie kontraktčného procesu pri uzatváraní zmluvy, ktorá vyžaduje obligatórnu písomnú formu, keďže najprv žalobca podal návrh na uzavretie úverovej zmluvy, ktorým žiadal o úver vo výške 2.000 Eur, tento návrh však žalovaný neakceptoval a vyplnil údaje s inou výškou úveru 1.000 Eur, hoci pre uzavretie zmluvy písomnou formou sa vyžadovala aj písomná akceptácia tohto nového návrhu žalovaného zo strany žalobcu ako spotrebiteľa k čomu nedošlo a preto z toho súd vyvodil, že uzavretá zmluva neobsahuje obligatórnu písomnú formu, ktorú vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch. Súd preto považoval základ nároku za preukázaný.

17. Súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to, o aké vážne porušenia práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu.

18. Súd v tomto prípade vyhodnocoval závažnosť porušenia práva žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, avšak len podľa konštatácie súdu v predchádzajúcom rozsudku. To, že zmluva bola uzavretá nie písomne, ale konkludentne, prípadne ústne a to z dôvodu, že žalobca požiadal písomne

o úver 2.000 Eur a banka súhlasila písomne s úverom 1.000 Eur súd nepovažuje za vážne porušenie práva spotrebiteľa. Išlo o nedostatky pri formálnom procese uzatvárania zmluvy, ktoré žalobcovi nespôsobili žiadnu ujmu. Žalobca bol informovaný o týchto zmluvných podmienkach nastavených bankou a súhlasil s nimi, keďže úver čerpal a mal k dispozícii kompletný formulár zmluvy, ktorý predložil v predchádzajúcom spore ako prílohu žaloby. Súd teda toto pochybenie žalovaného nepovažuje za závažné.

19. Súd pri určení výšky finančného zadosťučinenia musí zohľadniť všetky okolnosti konkrétneho prípadu a stanoviť výšku v súlade so zákonnou požiadavkou primeranosti. Základným účelom primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. je predovšetkým satisfakcia žalobcu ako spotrebiteľa, čo vyplýva zo samotného názvu tohto inštitútu „zadosťučinenie“. Keďže však zaplatenie finančného zadosťučinenia pre povinný subjekt spôsobuje finančnú ujmu, má poskytnutie finančného zadosťučinenia aj sankčnú povahu, ktorá je však druhoradá a teda nepochybne plní len vedľajšiu úlohu, keďže primárnou je satisfakcia žalobcu. Nepochybne už spomínaná zákonná fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorá odopiera žalovanému právo na odplatu za poskytnutý úver je pre žalovaného závažnou sankciou a pre žalobcu ako spotrebiteľa výrazným zadosťučinením. Určitá forma satisfakcie bola žalobcovi daná už tým, že mu bola vyplatená suma titulom vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 376,689 Eur.

20. Súd nesúhlasí s názormi, že výška finančného zadosťučinenia sa má odvíjať od výšky bezdôvodného obohatenia. Výška bezdôvodného obohatenia totiž súvisí predovšetkým s výškou úveru. Výšku úveru pritom poskytuje dodávateľ na požiadavku spotrebiteľa, čím sa spotrebiteľovi poskytne vyšší úver, tým je vyššia suma bezdôvodného obohatenia pri spomínanej fikcii, hoci by išlo o to isté porušenie povinnosti dodávateľa, napr. v dôsledku absencie tej istej povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia sa má hodnotiť predovšetkým závažnosť konkrétneho porušenia povinnosti dodávateľa a preto pri tom istom porušení by mala nasledovať približne rovnaká kvantifikácia nároku na finančné zadosťučinenie, ale kritériom nemôže byť výška bezdôvodného obohatenia, najmä ak už toto bezdôvodné obohatenie bolo žalobcovi vydané. Pri argumentácii žalobcu čím vyšší úver sa poskytne spotrebiteľovi „zadarmo“, teda úrokov a poplatkov pri spomínanej fikcii, tým vyššie finančné zadosťučinenie by sa mu malo priznať, čo súd považuje za neprijateľne a extrémne nespravodlivé.

21. K nároku súvisiacemu s určením neprijateľnej zmluvnej podmienky súd uvádza, že v nej uvedený spôsob započítania platieb bol bežnou praxou bánk. Žalobca touto zmluvnou podmienkou neutrpel žiadnu ujmu, vzhľadom na predchádzajúci rozsudok žalovanému bola uhradená len istina úveru. Súd vzhľadom na všetky tieto okolnosti považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 150 Eur – 50 Eur v súvislosti s nedodržaním písomnej formy zmluvy a 100 Eur za neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Rozhodne pritom nesúhlasí s tvrdením žalobcu o tom, že by sa mal zohľadniť aj postoj žalovaného v predchádzajúcom spore, ktorý mu údajne spôsobil stres. Žalobca bol prítomný len na jednom pojednávaní, na ktorom ani nebol vypočutý a žalovaný legitímne využíval zákonné prostriedky procesnej obrany, ktoré boli pri prvom rozsudku súdu I. inštancie aj úspešné, keďže žaloba bola zamietnutá. K námietkam žalobcu ohľadom priznávania, pre neho, symbolických súm finančného zadosťučinenia s poukazom na ním uvádzané rozsudky Krajského súdu v Prešove súd uvádza, že existujú aj iné rozhodnutia Krajského súdu v Prešove s priznaním 100 Eur finančného zadosťučinenia, ktorú súd II. inštancie považoval za primeranú sumu aj s ohľadom na skoršie rozhodnutie o vydaní bezdôvodného obohatenia napr. 6CoCsp/20/2021 z 14.12.2021, 11Co/87/2019 z 27.2.2020 alebo rozhodnutia, ktorými bol rozsudok súdu I. inštancie o priznaní vyššej sumy zmenený na 50 Eur – rozsudok 9CoCsp/49/2020 zo dňa 25.3.2021 alebo 17CoCsp/32/2020 zo dňa 29.9.2020.

22. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobca bol v spore úspešný a z toho dôvodu mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania, ktorý sa bude odvíjať len od výšky prisúdenej istiny. Súd totiž nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

23. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.